

Svampeåret på Sjælland 2006

Ved Anne Storgaard

Vinter/forår

Året startede med sne og frost, og der var kun få døgn med tøvejr i de 3 første måneder af året. Foreningens første tur fandt sted i Store Dyrehave den 12. marts i frost og høj sne. Vejret var smukt og solrigt, så selvom de 6 deltagere kun fandt ca. 15 svampearter, blev det en dejlig tur. Hverken [Stor Dukatbæger](#) eller [Sortbæger](#) blev set. De plejer som regel at blive fundet på turene i marts.

Sortbæger blev til gengæld set i massevis på vores næste tur i Tisvilde Hegn den 23. april. Sneen var smeltet inden påske, men da vejret endnu ikke var blevet lunt, var det begrænset, hvad der blev fundet af forårsarter. Der blev kun fundet et enkelt ungt frugtlegeme af [Spiselig Stenmorkel](#), og selv efter ihærdig søgning på myceliet, blev der ikke fundet [Udbredt Stenmorkel](#). [Nålebæger](#), [Kogleskive](#) og [Rakle-Knoldskive](#) var dog fremme. Vi fandt ca. 60 arter på turen, de fleste var dog poresvampe, barksvampe og lignende.

I starten af maj skiftede vejret, og det blev både varmt og tørt. Det var derfor ikke det helt store udbytte vi fik på turen til Vestvolden den 7. maj. Der blev fundet en del frugtlegemer af både [Hætte-Morkel](#) og [Glat Klokkemorkel](#), men desværre kun i små eksemplarer. Til gengæld blev der set pæne frugtlegemer af den meget sjældne [Rynket Klokkemorkel](#), der har haft et godt år i 2006. Årets første [Vårmusseron](#) blev også set på turen. Nogle af frugtlegemerne var så små, at de kun kunne bestemmes på lugten, men den var til gengæld tydelig.

Til Åbent Hus næste dag blev alle danske arter af Morkler, Klokkemorkler samt de fleste Stenmorkler fremlagt. Det er sjældent, at vi ser dem alle på samme tid. De næste par ture i samme uge var præget af tørken. Der var ikke de store svampemængder hverken i Boserup eller i Gribskov, men da vejret var godt, fik vi nogle gode ture alligevel. I Gribskov kunne vi fejre Bjørn W. Pedersens tur nr. 100 som turleder.

I midten og slutningen af maj kom regnen. Det varede ikke længe inden de mindre arter var fremme. På turen til Arboretet den 21. maj kunne man bl.a. finde [Dunstokket Blækhat](#) i mængde på flis. Ellers var det mest forskellige arter af [Bævrerust](#), der blev studeret på turen. Turen til Karlstrup Mose foregik i øsende regnvejr, men antallet af Vårmusseron var desværre færre end i de foregående år. Efter pinse blev det varmt og tørt igen, men heldigvis gik vores næste tur til et fugtigt område nemlig Smør- og Fedtmosen i Bagsværd. Her kunne vi samle mange Vårmusseron og også [Flammet Rødblåd](#) blev set på mange mycelier. Rørhattene og Skørhattene var også så småt ved at komme i gang. Det blev fundet [Brun Birke-Rørhat](#) og [Falmende Skørhat](#) på turen.

Sommer

I slutningen af juni og i juli havde vi en lang periode med varmt og tørt vejr. Vi var dog heldige med at have eksursionsmål, der havde fået en del tordenbyger. I Grønnesse Skov var dagens svamp en flot ung [Svovlporesvamp](#) på fuglekirsebær og i Vemmetofte fik de 5 deltagere kantareller, rørhatte og skørhatte med hjem i kurvene. Selvom vi tog på kantareltur i Gribskov uden de store forventninger, blev der alligevel tilberedt en pæn portion stuvning af [Bleg Kantarel](#) og en stuvning af [Punktstokket Indigorørhat](#) og blandede skørhatte.

På turen til Harager Hegn i slutningen af juli var der dog langt mellem hatsvampene. Dagens almindeligste svamp var [Almindelig Pælerodshat](#), og ikke en eneste kantarel blev fundet på turen. Poresvampene havde det fint. Vi fandt bl.a. [Svovlporesvamp](#), [Kæmpeporesvamp](#) og en del mycelier med unge og friske [Brunporesvampe](#).

I august kom regnen og på turen i Fredensborg Slotshave blev der fundet utroligt mange rørhatte. De var bare overalt. Der blev set flest [Blodrød Rørhat](#), men også ret mange [Sommer-Rørhatte](#) og Punktstokket Indigorørhat blev fyldt i kurvene. Artsmæssigt kom vi dog ikke så højt op som på den tilsvarende tur i 2005, men det var dejligt at se, at der endelig var kommet gang i mycelierne. Turen foregik i regnvejr fra start til slut, men ikke en beklagende lyd blev hørt, da alle huskede på den nyligt overståede lange tørre periode.

Hekseringsturene startede i midten af august, hvor vi tog en tur til Lolland for at kikke på svampe på store gamle ege og bøge. I det dejligste sommervejr besøgte vi Løgnor, Krenkerup Haveskov og Parken ved Fuglsang, og alle steder var der spændende poresvampe at kikke på. Bl.a. var Egetunge meget talrig på Løgnor, og vi fandt også et par mycelier i Krenkerup. Rørhatte, skørhatte og fluesvampe var der færre af end i Nordsjælland, men vi fandt dog et par spændende arter i Krenkerup: [Rod-Rørhat](#) og [Flosset Fluesvamp](#), hvor sidstnævnte vist ikke tidligere er kendt fra lokaliteten.

Lørdag den 19. august var det 100 år siden foreningen afholdt sin første tur. I den anledning gik vi den samme tur under vores nuværende formand, Flemming Runes ledelse. Turen gik gennem Store Hareskov, Frederiksdal Skov, Lyngby Åmose og sluttede i Sorgenfri. Som for 100 år siden fandt vi en del svampe. Foreningens første formand C. Mundt skrev, at udbyttet var ret godt. Desværre er der ikke fundliste fra den historiske tur, så vi kan ikke sammenligne udbyttet. Jeg kan dog forestille mig, at man især er gået efter [Almindelig Kantarel](#) og [Spiselig Rørhat](#). Dem fandt vi også om end ikke de store mængder. [Galderørhat](#) var derimod talrig, men også en del Birke-Rørhattearter var fremme. Desuden var der mange arter skørhatte og mange [Rødmende Fluesvamp](#). I alt nåede vi op på knap 100 arter. Regnen blev ved med at vælte ned hele august, så på de næste ture fik vi både mange sjældenheder og mange spisesvampe i kurvene.

Efterår

Svampeforeningen deltog i værkstedsdagene på Dansk Jagt- og Skovbrugsmuseum i Hørsholm den første weekend i september. Til forskel fra de foregående år var der ingen problemer med at samle svampe til en lille udstilling. Den eneste svamp vi savnede, var [Snehvid Fluesvamp](#), men til gengæld var der mange af de andre fluesvampe bl.a. [Panter-Fluesvamp](#) og [Grøn Fluesvamp](#). Til den offentlige svampebestemmelse de øvrige søndag eftermiddage på museet i september og oktober har der mange besøgende med kurve fulde af svampe. Det har dog været svært at få besat alle vagterne i år. Det er ærgerligt, for behovet er der.

På turene i starten af september nåede vi op på næsten 200 arter og var enige om, at nu var efteråret startet. Hekseringen tog på tur til Hallandsåsen den 13. september. Turen forløb i strålende solskin med 21 danske og 3 skånske deltagere. Selv om svampefloreten var noget på retur, fik vi alligevel en vellykket tur med en fin høst. Vi startede i gammel bøgeskov ca. 8 km øst for Örkelljunga, hvor de mest interessante fund var: den i Sverige rødlistede Spanskgrøn Skørhat (!), Rødbrun Rørhat (under bøg - svenskerne siger, at det kan lade sig gøre) og masser af Snehvid Fluesvamp. Dagens anden lokalitet ved Trollenabben var mere "svensk" (nåleskov). Her fandtes Fløjls-Mælkehat, Blomkålssvamp, Chrysomphalina chrysophyllum, godt med Tragt-Kantarel, Almindelig Kantarel, og en smule Spiselig Rørhat, foruden en orange Cordyceps-art på Hjortetrøffel.

Glæden varede desværre kun kort, for sommeren kom tilbage med sol og blæst, og svampeskoven så snart ganske tør ud. På turen til Nyrup Hegn den 16. september kunne vi se tørkeskaderne på de små arter bl.a. på [Tragt-Kantarel](#). Skørhattene var også i aftagende. Der var dog stadig en del gode spisesvampe tilbage, f.eks. fandt vi mange [Brunstokket Rørhat](#) i granskoven. En enkelt deltager var heldig med at finde en pæn portion [Stor Trompetsvamp](#). Stor Trompetsvamp har haft et godt år i år. Visse steder blev den samlet i kilovis i september og oktober måned. De næste ture var endnu mere tørkepræget, men lidt kom der dog i kurvene, selvom det ikke var, hvad deltagerne havde sat næsen op efter. På turen til Jægerspris Nordskov holdt vi frokostpause midt i et kantarel-mycelium, men ellers var turens hit nogle ualmindeligt flotte [Aske-Bæltekugle](#) på en udgået ask i Bredvig Mose samt en bøgehøjstamme med [Koralpigsvamp](#).

I slutningen af september og begyndelsen af oktober kom regnen. Skørhatte og rørhatte blev angrebet af skimmel, og vi kunne se mange svampelig stå tilbage i skovbunden. Til gengæld var der nu ved at komme gang i de lidt sene arter. På turen til Skovhus Vænge ved Lellinge den 1. oktober så vi [Honningsvampe](#) overalt i skoven. Vi fandt også mange sjældne arter på turen bl.a. spændende arter af Parasolhat, Slørhat, Posesvamp, Skærmhat og Sneglehat. Dagens bedste fund var dog en formodet uddød svamp: Duftende Alfehat, der ikke er blevet set i Danmark i over 50 år.

Turen til Nekselø den 8. oktober fandt sted på det helt rigtige tidspunkt. Der var flere arter champignon, så alle fik lidt med hjem i kurvene, men ellers blev der mest kikket på Vokshatte. 14-15 arter Vokshatte på en enkelt dag må siges at være flot. Vi fandt også en del blåhatte (Entoloma underslægt Leptonia) samt forskellige arter parasolhatte. Selvom vejret ikke var med os hele dagen blev det en god og flot tur i et herligt dansk ølandskab.

Det milde og fugtige vejr fortsatte i resten af oktober. På turene var der stadig meget at se på både af de spiselige og de ikke spiselige arter. [Ægte Ridderhat](#) blev samlet både i Rørvig og i Liseleje/Asserbo Plantage, og [Tragt-Kantarel](#) fik alligevel et godt år, selvom den havde haft en tør periode i september.

Den 1. november kom vinteren på besøg med sne og slud efterfulgt af et par dage med nattefrost. På turen til Ganløse Eged samme dag var der kun 6 deltagere, der på grund af vejret måtte krybe i ly i nåleskoven. Her var der pænt med svampe bl.a. [Rabarber-Parasolhat](#), [Gran-Svovlhat](#) og [Tragt-Kantarel](#). Dagens overraskelse var dog talrige frugtleger af [Sodrørhat](#).

Vejret blev heldigvis snart mildt igen, så på de øvrige ture i november blev der stadig samlet masser af svampe. På årets sidste tur til Hornbæk Plantage havde vi strålende vejr, og der var både mange deltagere og mange svampe. Som noget nyt havde vi lejet Bryghuset midt i plantagen til frokosten. De 45 deltagere var maksimum af, hvad det lille hus kunne rumme. Af svampe blev der fundet omtrent 60 arter heraf en del spisesvampe bl.a. [Tragt-Kantarel](#), nogle få Almindelig Kanterel, lidt Velsmagende Mælkehat, en enkelt Blomkålsvamp, Østershat, Hummer-Skørhat, Violet Hekseringshat m.m. Alt i alt blev 2006 et rigtigt godt svampeår og i skrivende stund, den 23. november, kan man stadig bære kurvefulde af [Tragt-Kantarel](#) med hjem.